

hoki a Waimahuru, kei waho o Tawhiti, kaore ano tenei reanga tangata i kite. Tae rawa ake te korero ki Waimahuru, ka rite ki te korero purakau, hei kata ma ona tangata i nga ahiahi, i te uunga mai i te hi ika. He pera a Waiapu e noho atu nei. Ka tae mai te tangata i mua ake nei ka korero i nga korero o te motu, o nga huihuinga ki era taumata korero o tatau, i nga korero hoki o tawahi. Me i haere mai pea aua korero i roto i tetahi ope korero nui, e apiapi ai ona taha; e warea ai nga kanohi ki te titiro haere i tenei mata korero, i tera mata korero, tera e pai noa iho. Tena koa i haere motuhake mai, a te kitenga atu a enei iwi moke, ka kata, he rite rawa hoki ki te korero tara. Kaore ratau i whakapono, tera ano nga iwi nunui o te ao e korikori i te uenga a nga ope wawata o taua o te Maori, i haere nei ki te ao haereere ai. Kei te mohio a konei ki era momo korero, no te wa i haere ai o matau matua ki Turanga ki te kokoti karaihe hei purapura, ka hoki mai ka korero i a ratau mahi, i nga tangata i mate i a ratau te patu i nga whawhai ringa, i nga moni i whiwhi ai ratau, whakapaua ake ki nga ahuareka. Ko matau e titiro atu ana **ko** nga taonga ano i haere atu ai te kainga nei, koia ano era i hoki mai ra. Na reira ka waiho aua korero hei paki-waitara i roto i te wharau roa i nga po makariri.

Koia ra, ina tonu tatau e noho nei i o tatau moutere i raro i te maru o Kingi Hori te Tuarima, i runga i te piritipono ki a ia. Ina tonu tona Kawanatanga o Nui Tireni nei e korero mai na, ma tetahi Komihana e uiui nga mate o nga whenua rau-patu. Ko wai hoki e whakakotiti nei i a taua, kia haere i te ara kopikopiko ki tawahi kimi merekara ai? Engari ra kia manawanui. Na te manawanui i roto i nga tau tekau-mawha, ka whiwhi a Te Arawa i tana tahua. Na te manawanui i roto i nga tau e rima-tekau, kua whakatata atu a Ngai Tahu ki tana tahua e £350,000. Apopo ko Ngati Tuwharetoa ki nga hua o Taupo, a Ngati Ruapani ki o Waikaremoana: waihoki **ko** koutou ki te wahi e taea i nga ra o muri nei, hei rongoa i te mate i te raupatu. Kua ngaro atu ki te po te hunga niana enei raruraru, pakeha, Maori. He aha kia tukua iho ki enei ra te mauahara?

HE MOTINI NA TE HAHİ RINGATU.

ITE 1 o nga ra o Hanuere, 1925, ka tu te hui a te Ringatu ki Te Wairoa, Haki Pei. I taua hui ka tu a Rev. Hemi Huata ki te aroaro o taua hui. I reira nga iwi o te Motu i raro i nga ritenga o te Ringatu. I a ia ano hoki te taima mai o te 10 karaka i te ata a po noa. Koinei ano nga korero a Hemi, ara i ki a ia, kua honoa e Ratana te iwi Maori raua ko Tiapani, a tae atu te ahua o taua kotahitanga ki nga kiri pango puta noa i te ao. Ko nga iwi kiri mangu o te ao kei te tukinotia e te iwi pakeha, a kua rite ko te Tiapani hei awhina i te iwi Maori. I te mutunga o taua hui i te po, ka taha atu a Hemi ratou ko